

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG MẠNG XÃ HỘI CÓ TRÁCH NHIỆM

Nguyễn Điệp Hoa

Chuyên gia truyền thông

Tập huấn, RED, 19-21/12/2016

Những điểm cơ bản chung cần biết

- Không có trang xã hội nào đảm bảo được tính riêng tư. Các công cụ tìm kiếm có thể tìm ra được tất cả những thông tin đã từng được đưa lên mạng, kể cả sau rất nhiều năm.
- Những lời bình luận có thể được forward, hay copy và lưu trữ. Hệ thống lưu trữ có thể lưu giữ tất cả, kể cả khi bạn đã xóa đi post của bạn. Do đó, hãy cân nhắc kỹ mỗi khi bạn định post điều gì. Hãy làm điều đó khi bạn thật bình tĩnh và sáng suốt.

Bảo vệ những thông tin bí mật

- Do công việc hay các mối quan hệ xã hội của mình, bạn có thể nắm giữ các bí mật của tổ chức, chương trình, dự án hay cá nhân. Tuyệt đối không chia sẻ các bí mật này trên các trang xã hội.

Bảo vệ danh tính của bạn

- Trung thực về bản thân, nhưng đừng cung cấp thông tin cá nhân vì có thể bị sử dụng cho mục đích lừa đảo và bị kẻ cắp sử dụng. Tuyệt đối không tiết lộ địa chỉ nhà bạn hay số điện thoại.

Bảo vệ sự riêng tư của mình và của những người khác

- Không được chia sẻ, thông tin về tình trạng của một cá nhân bao gồm hình ảnh và tên tuổi cụ thể trên mạng xã hội mà không được sự cho phép của người đó. Cần ý thức rất rõ rằng nội dung đưa lên sẽ được lưu giữ rất lâu dài trên môi trường Internet, do đó hãy tự bảo vệ sự riêng tư của mình cũng như của những người khác.

Hiểu rõ trách nhiệm cá nhân

- Tự chịu trách nhiệm về nội dung mà mình đưa lên các trang xã hội hay blog cá nhân.
- Chịu trách nhiệm về việc tuân thủ các quy định về sử dụng các trang thông tin điện tử xã hội (social media web sites).

Test

- Nội dung thông tin mà bạn muốn post lên không tiện để trao đổi trực tiếp, hay qua email, điện thoại, thì nó cũng không phù hợp để đưa lên mạng xã hội và các trang điện tử.
- Hãy test với chính mình, bạn có muốn nhìn thấy thông tin này trên các trang báo hiện tại hay trong nhiều năm sau nữa hay không, bạn có thấy thoải mái khi người khác nói về mình trên mạng như vậy không. Nếu câu trả lời là *không* nghĩa là bạn không nên post nội dung đó.

Tôn trọng thời gian và tài sản của tổ chức

- Có thể sử dụng thời gian làm việc trong giờ để post các thông tin hay bình luận liên quan tới công việc, như tìm thông tin, hay thảo luận công việc.
- Không sử dụng thời gian làm việc cho các cuộc chuyện trò cá nhân trên mạng. Chỉ làm việc đó ngoài giờ làm việc.

Thận trọng về ranh giới giữa công việc và cá nhân

- Nếu bạn thể hiện bạn liên quan tới tổ chức trong các bình luận của mình, người đọc sẽ gắn bạn với tổ chức và thậm chí quan điểm của bạn sẽ được nhìn nhận như quan điểm của tổ chức của bạn.
- Nghĩ kỹ về nội dung định đưa lên, bản thân mình thể hiện nó với tư cách nào và đối tượng mà mình nhắm đến là ai. Điều này giúp bạn đưa ra quyết định về việc nên post hay không post nội dung đó, và post ở đâu thì phù hợp.
- Trong các post cá nhân, chúng ta có thể xác định mình như là cán bộ của tổ chức. Tuy nhiên, cần thể hiện rõ rằng bạn đang thể hiện quan điểm cá nhân, chứ không phải như một đại diện của tổ chức.

Sửa lỗi

- Nếu bạn đưa thông tin sai, hãy nhận lỗi và đính chính ngay.
- Nếu bạn post thông tin sai lên blog, bạn có thể sử dụng các công cụ để sửa/biên tập.

Tôn trọng những người khác

- Cần tôn trọng người khác như trong môi trường off line.
- Luôn có tính xây dựng và tôn trọng người đọc, đặc biệt là khi thảo luận với những người có ý kiến bất đồng với bạn.
- Không nói xấu dân tộc, xúc phạm cá nhân, khiêu dâm, thô tục, hoặc tham gia vào bất kỳ hành vi nào không được tổ chức chấp nhận.
- Không nhạo báng, khai thác, hoặc hạ thấp ai vì lý do tuổi tác, màu da, tín ngưỡng, khuyết tật, nguồn gốc quốc gia, chủng tộc, tôn giáo, giới tính hay xu hướng tình dục.

Dẫn link của blog/web khi sử dụng thông tin của nguồn khác

- Các cán bộ của một tổ chức có thể được khuyến khích chia sẻ tin tức và sự kiện của tổ chức liên quan tới công chúng bên cạnh những thông tin về bạn bè và người thân trên trang cá nhân. Dẫn đường link trực tiếp của tổ chức là cách tốt nhất để truyền thông về tổ chức.
- Tuy nhiên, **trên trang cá nhân của mình, cần làm rõ rằng bạn không đại diện cho tổ chức ngay cả khi đưa thông tin về các hoạt động của tổ chức.**

Không gây tổn hại

- **Không** đưa lên mạng xã hội/diễn đàn online những thông tin, ý kiến, bình luận cá nhân gây tổn hại cho uy tín và hình ảnh của tổ chức của bạn, những người khác, hay bản thân bạn, cho dù bạn đang làm việc cho tổ chức hay đã rời khỏi tổ chức.

Thể hiện rõ ràng bạn là ai khi phát ngôn

- Hãy trung thực về danh tính của mình. Trên các post cá nhân của mình, bạn có thể xác định bạn là cán bộ của tổ chức. Tuy nhiên, cần hiểu rõ rằng bạn đang chia sẻ quan điểm cá nhân của mình và không phát ngôn với tư cách là đại diện của tổ chức mình.
- Nếu bạn xác định bạn là cán bộ của tổ chức của bạn, cần đảm bảo rằng hình ảnh của bạn và nội dung đăng tải liên quan nhất quán với việc bạn là đại diện cho tổ chức.
- Disclaimer: “Những quan điểm được chia sẻ trên trang này là quan điểm của cá nhân tôi và không nhất thiết thể hiện quan điểm của (tên tổ chức của bạn)”. Điều này rất quan trọng nếu bạn xuất hiện với tư cách cá nhân, nhưng bạn đọc vẫn có xu hướng nhìn bạn như là đại diện cho tổ chức, đặc biệt khi bạn là lãnh đạo quan trọng của tổ chức.

Sử dụng disclaimer

- Nếu bạn đăng tải một nội dung trên bất kỳ một trang web nào liên quan tới công việc bạn hay tổ chức của bạn, hãy nêu rõ: “Nội dung này thể hiện quan điểm của riêng tôi và không phải là quan điểm hay ý kiến của (tên tổ chức).

Không sử dụng logo và các nhãn hiệu/biểu tượng khác thuộc về tổ chức

- Không sử dụng những văn bản không được phép của tổ chức hay chỉ để lưu hành nội bộ, logo, các biểu tượng hay các bức ảnh của tổ chức để đưa lên trang cá nhân của bạn.
- Không được sử dụng tên của tổ chức để quảng cáo, hay tăng uy tín cho một sản phẩm nào, công trình, hay cho một nhóm.

Hãy là một thành viên tích cực

- Nếu tham gia một mạng lưới xã hội, như một cộng đồng trên Facebook, hay comment trên blog của ai đó, hãy đảm bảo rằng bạn đóng góp tích cực và có giá trị.
- Post những thông tin về những chủ đề như các sự kiện của tổ chức, hay thông báo về các báo cáo/họat động mà tổ chức đã bạn công bố chính thức mà nhóm của bạn của bạn có thể quan tâm.